

Sprawozdanie z realizacji „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Stara Biała na lata 2014-2018” w 2018 roku

WSTĘP

Uchwałą Nr 232/XXIX/14 z dnia 10 kwietnia 2014r. Rada Gminy Stara Biała przyjęła do realizacji „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Stara Biała na lata 2014-2018”. Monitorowanie realizacji zadań zawartych w Programie powierzono Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej Stara Biała, który zgodnie z postanowieniami art. 9a ust. 9 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2015r. poz.1390) zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Stara Biała, który jest głównym koordynatorem i inicjatorem działań w ramach Programu.

Celem Programu jest wypracowanie sprawnego systemu przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie na terenie gminy Stara Biała, pomocy osobom i rodzinom doświadczającym przemocy poprzez zwiększenie znaczenia profilaktyki oraz udoskonalenie systemu ochrony i skutecznej pomocy dla ofiar przemocy.

Program ten adresowany jest do wszystkich mieszkańców gminy Stara Biała. W realizacji Programu uczestniczą specjaliści zaangażowani w pracę w obszarze przeciwdziałania przemocy, instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie oraz pełniące funkcje wspierające.

Niniejsze sprawozdanie stanowi wynik monitoringu „*Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Stara Biała na lata 2014-2018*” za okres od dnia 1 stycznia 2018 roku do dnia 31 grudnia 2018 roku.

REALIZACJA PROGRAMU

W 2018 roku Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Stara Biała był głównym inicjatorem i koordynatorem działań w zakresie realizacji zadań określonych w Programie. Jego zadaniem było także integrowanie działań służb oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie na terenie gminy Stara Biała. W tym celu podjęto następujące działania;

I. Przewodnicząca zespołu interdyscyplinarnego w okresie sprawozdawczym zwołała 4 posiedzenia zespołu zgodnie z wymogami ustawowymi. Posiedzenia odbywały się raz na kwartał, podczas których omawiano wspólnie problemy

dotyczące występowania przemocy w rodzinie na terenie gminy Stara Biała oraz trudniejsze przypadki objęte procedurą „Niebieskie Karty” celem oceny skuteczności podjętych działań.

Zespół interdyscyplinarny funkcjonował w okresie sprawozdawczym w składzie 13-osobowym do końca miesiąca maja, natomiast od miesiąca czerwca zgodnie z Zarządzeniem Wójta Gminy Stara Biała Nr 37.2018 z dnia 13 czerwca 2018 r. w składzie 14 - osobowym. Do składu zespołu powołany został bowiem przedstawiciel Prokuratury Rejonowej w Płocku.

Tryb działania zespołu określa Regulamin Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Stara Biała stanowiący załącznik do Zarządzenia Nr 75.2016 Wójta Gminy Stara Biała w dnia 4 października 2016 r.

Członkowie zespołu są przedstawicielami instytucji wskazanych w art. 9a w/w ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Stara Biała w omawianym okresie wpłynęło 10 sporządzonych „Niebieskich Kart”. Przewodnicząca zespołu uznała za zasadne wszcząć procedurę „Niebieskie Karty” zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” w 9 przypadkach poprzez powołanie 9 grup roboczych liczących od 2 do 4 członków. W jednym przypadku „Niebieska Karta-A” została założona przez policję w trakcie trwania prowadzonej już procedury w rodzinie.

Ponadto w okresie sprawozdawczym na terenie gminy Stara Biała kontynuowano 23 procedury „Niebieskie Karty” wszczęte w latach ubiegłych.

Tabela nr 1; *Dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Stara Biała za 2018 rok.*

<i>Działania</i>	<i>2018 rok</i>
Liczba posiedzeń zespołu interdyscyplinarnego	4
Ilość „Niebieskich Kart” przekazanych do Przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego	10 kart w tym: <ul style="list-style-type: none"> • 2 karty z GOPS Stara Biała • 8 kart z policji
Liczba powołanych przez Przewodniczącego zespołu grup roboczych	9

II. W okresie sprawozdawczym w celu zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Stara Biała poszczególne instytucje wskazane w Programie podejmowały działania zgodnie ze swoimi kompetencjami, i tak:

1) Policjanci z Posterunku Policji w Starej Białej w 2018 roku:

- a) przeprowadzali rozmowy z osobami nadużywającymi alkoholu i stosującymi przemoc w rodzinie, w ramach interwencji w środowisku,
- b) izolowali sprawców od osób doznających przemocy, jeżeli zachodziła bezpośrednia obawa o ich bezpieczeństwo,
- c) brali udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Stara Biała oraz pracowali w powołanych grupach roboczych,
- d) współpracowali na bieżąco z pracownikami socjalnymi GOPS Stara Biała, kuratorami SR w Płocku, PCPR w Płocku, GKRPA w Starej Białej, szkołami itp. w zależności od indywidualnych potrzeb dla każdego przypadku zjawiska przemocy w środowisku.

Tabela nr 2; Dane Posterunku Policji w Starej Białej za 2018 rok

Działania	
Ogółem przeprowadzonych interwencji domowych na terenie gminy Stara Biała	67 w tym: 8 interwencji dotyczyło przemocy w rodzinie
Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart”	8
Liczba osób pokrzywdzonych z powodu przemocy w rodzinie	21 w tym; 12 kobiet, 9 mężczyzn, w tym; 11 dzieci
Liczba osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie na terenie gminy Stara Biała	8 w tym; 7 mężczyzn, 1 kobieta
Ogółem nietrzeźwych sprawców przemocy podczas interwencji	7

Trzej dzielnicowi zatrudnieni na posterunku poza sporządzeniem 8 „Niebieskich Kart”, które zostały przekazane do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Stara Biała wystąpili w okresie sprawozdawczym z 10 wnioskami do podmiotów zajmujących się pomocą ofiarom przemocy tj.;

- a) do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starej Białej z 6 wnioskami o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
- b) do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Stara Biała z 2 wnioskami o objęcie dzieci dotkniętych przemocą w rodzinie dożywianiem w szkole i bezpłatnym wypoczynkiem letnim,
- c) do Sądu Rejonowego Wydział Rodzinny i Nieletnich z 2 wnioskami o wgląd w sytuację dzieci w rodzinie.

Na Posterunku Policji w Starej Białej w 2018r. wszczęto 6 postępowań przygotowawczych z art. 207 kk, z których 4 zostały umorzone przez Prokuraturę Rejonową w Płocku, a 2 zakończono aktem oskarżenia.

2) Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Stara Biała;

- a) na bieżąco prowadzili rozeznanie w rodzinach na terenie gminy, w których wykonywali pracę socjalną pod kątem występowania problemu przemocy,
- b) prowadzili stałą współpracę ze szkołami, Posterunkiem Policji w Starej Białej, kuratorami sądowymi w zakresie wspólnego monitorowania podopiecznych poprzez bieżącą wymianę informacji,
- c) udzielali bezpłatnego poradnictwa ofiarom przemocy w zakresie ich praw,
- d) w trakcie rozmów z ofiarą i sprawcą przemocy w rodzinie, informowali o miejscach, gdzie dostępna jest terapia oraz gdzie można uzyskać wsparcie w innym zakresie oraz motywowali do skorzystania z pomocy,
- e) rozpowszechniali informacje o telefonie zaufania „Niebieska Linia” oraz ulotki edukacyjno-informacyjne dotyczące przemocy w rodzinie,
- f) podejmowali działania interwencyjne w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty”,
- g) udzielali w razie potrzeby wsparcia finansowego lub w naturze osobom dotkniętym przemocą w niezbędnym zakresie ze środków pomocy społecznej,
- h) uczestniczyli w pracach grup roboczych powołanych przez Przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Stara Biała w ramach realizacji procedury „Niebieskie Karty”,
- i) prowadzili obsługę organizacyjno-techniczną powołanego przez Wójta Gminy zespołu interdyscyplinarnego,
- j) sporządzali sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu przemocy w rodzinie oraz przekazywali je Wojewodzie Mazowieckiemu i Radzie Gminy Stara Biała;
- k) brali udział w szkoleniach dotyczących przemocy w rodzinie.

Tabela nr 3; *Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Stara Biała za 2018 rok*

<i>Formy pomocy świadczone przez pracowników socjalnych OPS</i>	<i>Liczba rodzin</i>
Interwencja kryzysowa	0
Liczba „Niebieskich Kart” sporządzonych przez pracowników socjalnych	2
Praca socjalna z rodziną w związku z przemocą w rodzinie	32
Przyznane wsparcie finansowe lub w naturze ze środków pomocy społecznej	4 rodziny liczące 17 osób

W 2018 roku Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Stara Biała powołała 9 grup roboczych do prowadzenia procedury „Niebieskie Karty”. Łącznie procedurę „Niebieskie Karty” w okresie sprawozdawczym prowadziły 32 grupy robocze, które odbyły 171 spotkań (wraz z procedurami „Niebieskie Karty” wszczętymi w latach ubiegłych). Natomiast w wyniku podjętych działań Przewodnicząca zespołu zamknęła 21 procedur „Niebieskie Karty” na wniosek grup roboczych z powodu;

- 1) braku zasadności podejmowania dalszych działań w 16 rodzinach,
- 2) zakończenia przemocy w rodzinie oraz zrealizowania indywidualnego planu pomocy w 5 rodzinach.

Zatem na koniec 2018r. na terenie gminy Stara Biała kontynuowano 11 procedur „Niebieskie Karty”.

Grupy robocze pracowały w oparciu o opracowane indywidualne plany pomocy rodzinie doznającej przemocy. W skład każdej grupy roboczej wchodził dzielnicowy i pracownik socjalny pracujący w rejonie zamieszkania rodziny dotkniętej przemocą. Ponadto w skład grupy roboczej Przewodnicząca zespołu powoływała w razie potrzeby również inne osoby – specjalistów pomocnych w pracy z rodziną jak np. kuratorów sądowych, pedagogów, psychologów itp. Podczas 171 spotkań grup roboczych podejmowane były działania na rzecz 32 rodzin dotkniętych przemocą, liczących 69 osób w tym 22 dzieci.

Członkowie grup roboczych pracowali nie tylko z ofiarami przemocy w rodzinie, ale również z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie to jest m.in.:

- a) przekazywali im informacje o konsekwencjach popełnianych czynów,
- b) przeprowadzali z nimi rozmowy pod kątem nadużywania alkoholu,
- c) przekazywali im informacje o koniecznych do zrealizowania przez nich działaniach w celu zaprzestania stosowania przemocy w rodzinie,
- d) motywowali ich do podjęcia współpracy w celu zaprzestania stosowania przemocy w rodzinie.

Ponadto członkowie grup roboczych:

- udzielali pomocy osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, dokonywali analizy sytuacji rodzinnej wypełniając z tą osobą formularz „Niebieskie Karty–C”, (w 2018r. wypełniono 12 kart – C),
- podejmowali działania w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, w celu zaprzestania stosowania tego rodzaju zachowań i wypełniali z nią formularz „Niebieskie Karty–D”, (w 2018r. wypełniono 6 kart - D).

Efekty działań grup roboczych:

- a) 4 rodziny, liczące 17 osób, zostały objęte pomocą finansową i rzeczową ze strony Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Stara Biała,
- b) w wyniku działań motywacyjnych ze strony grupy roboczej jedna ofiara przemocy złożyła sama zawiadomienie do prokuratury o znęcanie się nad rodziną,
- c) jeden sprawca przemocy został skazany prawomocnym wyrokiem sądowym za znęcanie się nad rodziną,
- d) w jednej rodzinie w ramach procedury „Niebieskie Karty” sąd rodzinny ograniczył rodzicom władzę rodzicielską poprzez nadzór kuratora,
- e) dwoje dzieci uczestniczyło w koloniach letnich z realizowanym programem profilaktyczno-edukacyjnym dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych przemocą w Jastrzębiej Górze.

W okresie sprawozdawczym nie zachodziła konieczność zastosowania procedury wynikającej z treści art. 12a w/w ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie tj. odebrania dziecka z rodziny w razie jego bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia ani umieszczenia osób dotkniętych przemocą w rodzinie w ośrodkach wsparcia.

Zespół interdyscyplinarny w 2018 roku dysponował budżetem w wysokości 30 000 zł. na realizację zadań wynikających z Programu ze środków własnych gminy. Wykorzystano łącznie kwotę 23 267,69 zł, w tym; kwotę 19 126 zł na sfinansowanie zajęć profilaktyczno-edukacyjnych prowadzonych w szkołach na terenie gminy Stara Biała, kwotę 1900 zł na sfinansowanie spektaklu teatralnego nt. przemocy rówieśniczej i kwotę 900 zł na zakup materiałów i filmów edukacyjnych z przemocy dla uczniów Szkoły Podstawowej w Starych Proboszczewicach.

W 2018r. programy profilaktyczno-edukacyjne zostały przeprowadzone w 4 szkołach na terenie gminy Stara Biała przez Centrum Promocji Zdrowia i Profilaktyki Uzależnień „PROFIL”. Zajęcia przeprowadzone zostały w wymiarze 2 godzin lekcyjnych w każdej klasie objętej programem.

W roku szkolnym 2017/2018 w miesiącach kwiecień – maj programem pt. „Nasza klasa – przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej” objęto uczniów klas VI, a programem pn. „Zły los – przeciwdziałanie przemocy w rodzinie” objęto uczniów klas VII. Również ich rodzice mogli skorzystać z programu pt. „Przemoc i agresja”.

Natomiast w roku szkolnym 2018/2019 w miesiącach październik – listopad programem pt. „Bądź kumplem – nie dokuczaj” objęto uczniów klas V, a programem pn. „Nie daj się – przeciwdziałanie przemocy” uczniowie klas VI. Rodzice tych uczniów mogli skorzystać z programu pt. „Słowa ranią”.

Tabela nr 4; *Udział osób w profilaktyczno-edukacyjnych w zakresie przemocy w szkołach*

Lp.	Szkoła Podstawowa;	udział w programie w okresie kwiecień –maj 2018r.		udział w programie w okresie październik – listopad 2018r.	
		uczniów klas VI i VII	ich rodziców	uczniów klas V i VI	ich rodziców
1	w Starych Proboszczewicach	77	55	97	62
2	w Maszewie Dużym	93	35	108	41
3	w Starej Białej	40	10	29	10
4	w Wyszynie	29	11	49	45
	Razem;	239	111	283	158

3) Pracownicy Szkoły Podstawowej w Starych Proboszczewicach

a) działania skierowane bezpośrednio do uczniów:

- program profilaktyczny pt. „Cukierki” skierowany do 35 uczniów klas III,
- program profilaktyczny „Tajemnica zaginionej skarbonki” skierowany do 54 uczniów klas IV, 35 uczniów klas VI i 41 uczniów klas V,
- program edukacyjny pn. „Twoje życie- twój wybór” skierowany do 38 uczniów klas VII i 55 uczniów klas II/g,
- program edukacyjny pn. „Zły los” w którym udział wzięło 39 uczniów z klas VII,
- program UNICEFU „Baw się i bądź bezpieczny” w którym udział wzięło 90 uczniów klas I – III,
- spektakl profilaktyczno-edukacyjny pt. „ Nie daj się” skierowany do 41 uczniów klas VI,
- obchody Międzynarodowego Dnia bez Przemocy (apel, akcja uświadamiająca), w których udział wzięli wszyscy uczniowie szkoły,
- projekcja filmu „Cudowny chłopak” poruszającego tematykę przemocy dla uczniów klas V – VIII,
- spotkanie 18 uczniów klasy III/g z policjantami dotyczące problematyki cyberprzemocy,
- spotkanie 90 uczniów klas I – III z dzielnicowymi Posterunku Policji w Starej Białej w ramach akcji „Bezpieczne ferie”,
- udział 80 uczniów klas VIII i II/g w zajęciach zorganizowanych przez pedagoga i psychologa szkolnego nt. „Więzienie – stracony czas” mające na celu podniesienie świadomości na temat przemocy rówieśniczej,
- udział 45 uczniów klas VII w zajęciach zorganizowanych przez pedagoga szkolnego nt. „Rola świadka agresji/przemocy w walce z jej występowaniem” i nt. „Kształtowanie odpowiedniej postawy wobec szerzącego się zjawiska agresji i przemocy”,

- prowadzenie przez psychologa szkolnego zajęć indywidualnych z uczniami w celu rozpoznawania i nazywania rodzajów przemocy (psychoedukacja i psychoprofilaktyka),
- zajęcia z pedagogiem szkolnym nt. „Naucz się mówić NIE- lekcja asertywności” w klasach I i III/g, w których udział wzięło łącznie 100 uczniów,
- objęcie uczniów pomocą psychologiczno-pedagogiczną w formie spotkań z psychologiem i pedagogiem szkolnym,
- wzmacnianie czynników chroniących przed przemocą rówieśniczą poprzez ukazywanie uczniom alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego (np. wigilie klasowe, dyskoteki, obchody Pierwszego Dnia Wiosny, obchody Dnia Dziecka, szkolne andrzejki itp.),

b) działania skierowane do rodziców uczniów:

- wspieranie rodziców w procesie wychowania dzieci poprzez podejmowanie działań diagnostyczno-doradczych,
- rozmowy pedagoga szkolnego z rodzicami uczniów klas I - III SP pt. „Modelowanie bez przemocy” dotyczące podnoszenia kompetencji wychowawczych rodziców,
- podejmowanie działań zmierzających do zacieśnienia więzi pomiędzy rodzicami a dziećmi poprzez włączanie rodziców uczniów w różnego rodzaju imprezy okolicznościowe organizowane na terenie szkoły,

c) inne działania podejmowane przez dyrekcję szkoły i nauczycieli:

- diagnoza środowiska szkolnego dot. poziomu bezpieczeństwa dzieci w szkole przeprowadzona na podstawie ankiet skierowanych do 180 uczniów klas II, III, V, VIII i III/g i ich rodziców w celu opracowania programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły,
- udział nauczycieli w warsztatach, szkoleniach i konferencjach organizowanych na temat przemocy,
- podejmowanie przez specjalistów szkolnych działań z zakresu interwencji kryzysowej i mediacji rówieśniczej również jako członków grup roboczych pracujących z dziećmi w rodzinach, w których prowadzona jest procedura „Niebieskie Karty”,
- systematyczny udział pedagogów szkolnych w spotkaniach psychologów i pedagogów w Płocku – Grupa Wsparcia dla Psychologów i Pedagogów Szkół Podstawowych (MSCDN), Zespół Psychologów i Pedagogów Gimnazjów i Szkół Ponadgimnazjalnych (ZS Usług i Przedsiębiorczości) w celu wymiany doświadczeń i dobrych praktyk,
- współpraca z osobami, instytucjami i placówkami działającymi na rzecz dziecka i jego rodziny w zakresie działań wychowawczo-profilaktycznych (Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, pracownicy socjalni, kuratorzy sądowi, policja)

w celu rozpoznania typu rodzin wychowanków, wyłonienia uczniów o ryzykownych zachowaniach oraz kierowania do rodzin odpowiednich form pomocy,

4) Pracownicy Szkoły Podstawowej w Maszewie Dużym;

skierowali swoje działania profilaktyczno-edukacyjne wobec uczniów w ramach których przeprowadzono następujące warsztaty:

- „W sieci uzależnień” w klasach III/g w których udział wzięło 48 uczniów,
- „Wybierz wolność” w klasach II/g w których udział wzięło 50 uczniów,
- „Tak czy nie” w klasach VII w których udział wzięło 46 uczniów,
- „Debata” w klasach VI w których udział wzięło 51 uczniów,
- „Jestem sobą” w klasach V w których udział wzięło 43 uczniów,
- „Bądź kumplem – nie dokuczaj” w klasach V w których udział wzięło 63 uczniów,
- „Nasza klasa” w klasach VI w których udział wzięło 42 uczniów.

Łącznie w warsztatach wzięło udział 292 uczniów.

Ponadto w grudniu 2018r. 207 uczniów wzięło udział w 4-godzinnych zajęciach profilaktycznych pt. „Fonoholizm”. Zajęcia te w wymiarze 2-godzinnym zostały również skierowane do rodziców uczniów i nauczycieli.

Ponadto pracownicy szkoły obserwowali niepokojące sygnały u dzieci i inicjowali w razie potrzeby działania interwencyjne we współpracy z innymi służbami działającymi w lokalnym systemie pomocy to jest; pracownikami socjalnymi i asystentem rodziny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Stara Biała, policją i kuratorami sądowymi,

- podejmowali współpracę z rodzicami w celu omówienia sytuacji i rozwiązywania problemów,

- gdy zachodziła konieczność objęcia dziecka pomocą specjalistyczną na terenie szkoły: pomoc wychowawcy, pedagoga, psychologa w budowaniu pozytywnych relacji z dorosłymi i rówieśnikami,

- udzielali pomocy ofiarom przemocy w rodzinie poprzez udział swojego przedstawiciela w grupie roboczej i zespole interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, najczęściej dziecku w ramach prowadzonej procedury „Niebieskie Karty”,

- podejmowali działania w celu podniesienia wiedzy nauczycieli z zakresu przemocy w rodzinie tj. procedur prawnych i na bieżąco ich uzupełnianie – informacje podczas rad pedagogicznych,

- dokumentowano monitorowane sytuacje i podejmowane działania w formie notatek służbowych, kart obserwacji zachowania dziecka oraz w dzienniku pedagoga i psychologa celem wiarygodności zdarzenia i informacji o podjętych decyzjach i działaniach,

- prowadzono edukację dzieci z zakresu przemocy w formie pogadarek tematycznych podczas lekcji wychowawczych, a także podczas lekcji przedmiotowych celem zwiększania świadomości dziecka na temat: gdzie szukać pomocy, do kogo się udać i jak sobie radzić w trudnych sytuacjach, wyrabiano zaufanie do osób dorosłych: wychowawców i nauczycieli, specjalistów: pedagoga, psychologa, a także do pracowników niepedagogicznych (pielęgniarka, woźna, sekretarka).

5) Pracownicy Szkoły Podstawowej w Starej Białej;

podejmowali działania profilaktyczno-edukacyjne wśród dzieci i ich rodziców w zakresie rozpoznawania i eliminowania zjawiska przemocy w rodzinie, w ramach realizacji Szkolnego Programu Profilaktycznego i Wychowawczego to jest;

- a) organizowali działania uprzedzające: diagnozując, informując, edukując uczniów i ich rodziców zwracając uwagę na potrzebę zapewnienia poczucia bezpieczeństwa dzieciom w szkole i w domu (ankiety, pogadanki, rozmowy),
- b) przeprowadzano pogadanki i rozmowy w oparciu o teksty literackie, ukazujące sytuacje rodzinne i rówieśnicze godne naśladowania,
- c) promowano wartości rodziny poprzez organizowanie wspólnych uroczystości i imprez rodzinnych np. Dzień Babci i Dziadka, Święto Rodziny, Dzień Dziecka, wigilia szkolna,
- d) udzielano informacji oraz rozpowszechniano wiedzę na temat sposobów i form udzielania pomocy np. telefon zaufania „Niebieska Linia”, stosowanie procedury „Niebieskie Karty”,
- e) stwarzano warunki do aktywnego spędzania czasu wolnego przez uczniów i ich rodziców np. aerobic i inne zajęcia sportowe na hali sportowej szkoły,
- f) współpracowali z pracownikiem socjalnym i asystentem rodziny, policją, kuratorem sądowym w ramach zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- g) tworzyli i promowali atmosferę życzliwości, empatii oraz szczerości w szkole i w domu.

Działaniami tymi objęto 140 dzieci uczęszczających do szkoły i ich rodziców.

6) Pracownicy Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Wyszynie;

1. prowadzili bieżącą diagnozę zjawiska przemocy w rodzinie w środowisku szkolno-przedszkolnym,
2. prowadzili indywidualne wsparcie pedagogiczne rodziny i diagnozę problemów w sposób ciągły z 19 uczniami i ich rodzicami,
3. przeprowadzili cykliczne spotkania edukacyjno-profilaktyczne uczniów z policjantami z Posterunku w Starej Białej nt. cyberprzemocy,
4. przeprowadzili warsztaty profilaktyczne dla 51 uczniów klas I – III nt. „Agresja, przemoc psychiczna i fizyczna wobec rówieśników”, oraz dla 102 uczniów klas IV –

VIII nt. „Przemoc na portalach społecznościowych, uzależnienie od internetu i gier komputerowych”,

5. zorganizowali warsztaty dla 32 rodziców uczniów w ramach Akademii Dobrego Rodzica nt. „ Emocje dziecka – jak sobie z nimi radzić”, dla 26 rodziców nt. „Trudne zachowania – techniki pracy z dzieckiem” oraz dla 18 rodziców nt. „Okres dojrzewania – zrozumieć nastolatka”,
6. zorganizowali spotkanie z psychoterapeutą na temat; „Wpływ środowiska rodzinnego na funkcjonowanie dziecka w szkole” dla 28 rodziców uczniów,
7. upowszechnianie wśród uczniów i ich rodziców informacji w zakresie możliwości i form pomocy poprzez przekazywanie ulotek informacyjnych,
8. współpracowali z pracownikiem socjalnym, policją, kuratorem sądowym w ramach zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych.

7) Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starej Białej;

oprócz działań podejmowanych na rzecz ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany obyczajów w zakresie ich spożywania realizowali również zadania mające na celu ochronę rodzin osób uzależnionych od alkoholu przed przemocą w rodzinie.

Alkoholizm w rodzinie obejmuje swym zasięgiem wszystkich jej członków. O ile dorośli członkowie rodziny są w stanie sobie poradzić z tym problemem, to dzieci alkoholika takiej szansy już nie mają. Jako osoby współuzależnione skupiają się na pomocy nadużywającemu alkoholu rodzicowi, a nie dostrzegają swoich potrzeb i zmian jakie pojawiają się w nich samych.

Życie rodziny alkoholika przepełnione jest stresem, niepewnością, brakiem poczucia bezpieczeństwa, a co najgorsze, stosowaniem nie rzadko przemocy fizycznej i psychicznej wobec najbliższych. Chcąc zapobiegać powstawaniu tego typu zachowań, członkowie rodziny alkoholików mają możliwość korzystania z pomocy terapeutycznej psychologa i specjalisty terapii od uzależnień.

W 2018 roku w funkcjonujących na terenie gminy Stara Biała punktach konsultacyjno – informacyjnych dla osób uzależnionych i rodzin oraz ofiar przemocy domowej w Urzędzie Gminy Stara Biała i w Szkole Podstawowej w Starych Proboszczewicach udzielono 113 porad w tym; z osobami doznającymi i stosującymi przemoc prowadzono 3 rozmowy z jedną osobą w ramach terapii wstępnej polegającej na wsparciu psychologicznym, przekazywaniu informacji dotyczących przemocy i sposobów jej powstrzymywania oraz prowadzono terapię wstępną.

Natomiast z usług specjalisty gabinetu psychologicznego w Ośrodku Zdrowia w Białej skorzystały zarówno osoby uzależnione od alkoholu, jak również członkowie ich rodzin, narażeni na przemoc w rodzinie.

W 2018r. w gabinecie udzielono 636 porad w tym 47 porad 8 osobom z problemami emocjonalnymi i somatycznymi oraz trudnościami rodzinnymi.

W stosunku do 6 osób sporządzono opinie psychologiczno-psychiatryczne w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

Wszystkie szkoły funkcjonujące na terenie gminy wzorem lat ubiegłych brały udział w kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł” i „Postaw na rodzinę”. Celem kampanii było promowanie konstruktywnych postaw, zdrowego stylu życia oraz atrakcyjnych dla dzieci i młodzieży zachowań prospołecznych jako alternatywy wobec wielu patologii, szczególnie picia alkoholu, zażywania narkotyków oraz stosowania przemocy.

W ramach działań profilaktycznych zrealizowano program „Tak czy nie” dotyczący funkcjonowania rodziny z problemem alkoholowym i przemocowym wśród uczniów klas VII szkół podstawowych funkcjonujących na terenie gminy. W programie udział wzięło 94 uczniów.

W Szkole Podstawowej w Maszewie Dużym 40 dzieci wzięło udział w spektaklu edukacyjno-wychowawczym z zakresu problematyki przemocowej pt. „Gwiazdy leśnej estrady”.

8) Pracownicy Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Starej Białej;

W 2018r. Gminny Ośrodek Kultury i Sportu organizował imprezy służące wzmocnieniu więzi w rodzinach poprzez integrację rodziców z dziećmi przez wspólną zabawę. Pozwalały one także rodzinom z terenu gminy na zorganizowanie wspólnie wolnego czasu.

Ośrodek zorganizował lub współorganizował;

- a) *imprezy plenerowe* jak np. Dożynki Gminne w Białej, Majówka oraz liczne pikniki rodzinne,
- b) *imprezy sportowe* jak np. gminne zawody sportowo-pożarnicze, gminna olimpiada sportowa, liczne turnieje i zawody sportowe,
- c) *imprezy rekreacyjne* jak np. VIII rajd pieszy do Miejsc Pamięci Narodowej czy stałych zajęć fitness,
- d) *imprezy turystyczne* jak np. wyjazdy członków Gminnej Orkiestry Dętej na obóz szkolno-wypoczynkowy, zagraniczny festiwal muzyczny (Macedonia), wyjazdy dzieci i młodzieży z klubów sportowych na obozy sportowo-wypoczynkowe.

Bogata oferta Ośrodka zapewniała dzieciom i młodzieży atrakcyjne zajęcia pozalekcyjne. Podczas 2-ch tygodni ferii zimowych GOKiS zorganizował półkolonie dla dzieci w szkołach funkcjonujących na terenie gminy. Dzieci te uczestniczyły w zajęciach m. in. na basenie, zoo, kręgle czy w kinie.

Natomiast w okresie wakacji letnich GOKiS zorganizował przez okres tygodnia dla dzieci w każdej szkole na terenie gminy półkolonie.

Ponadto dzieci i młodzież mogą uczęszczać na zajęcia do działających na terenie gminy klubów sportowych; „Amator Maszewo”, „Start Proboszczewice” i „Judo Sen-

Sei Stare Proboszczewice”, gdzie mogą spędzać wolny czas poza domem korzystając z opieki animatorów sportu zatrudnionych przez GOKiS.

Dzieci i młodzież uzdolniona muzycznie może grać w Gminnej Orkiestrze Dętej, która odnosi duże sukcesy poza terenem naszej gminy, a nawet za granicą.

9) Realizacja założonych celów Programu przez Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Biała”;

W 2018 roku pracownicy NZOZ „Biała” uczestniczyli w realizacji celów gminnego programu poprzez udział swojego przedstawiciela w spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Stara Biała.

WNIOSKI

Wykazane wyżej działania podejmowane przez zaangażowane instytucje lokalne w realizację gminnego Programu w 2018 roku wpisują się w działania wskazane w uchwalonym przez Radę Gminy Stara Biała „Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Stara Biała na lata 2014-2018”.

Usystematyzowanie działań, wskazanie odpowiedzialności dla poszczególnych szczebli administracji publicznej z jednej strony powoduje wzrost odpowiedzialności, a z drugiej strony daje możliwość dokonywania oceny i lepszej kontroli. W dalszym ciągu należy kontynuować intensywne działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Jednym z kluczowych osiągnięć, które dotychczas udało się zrealizować jest podejmowanie współpracy oraz branie odpowiedzialności za tę problematykę przez różne instytucje zaangażowane w realizację Programu na szczeblu lokalnym.

Wprowadzenie tego typu rozwiązań z roku na rok powoduje zwiększenie skuteczności podejmowanych działań w związku ze wzrostem świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie. Prowadzone działania edukacyjne głównie na terenie szkół wśród uczniów i ich rodziców, służą także wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach.

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Stara Biała wynika, że problem przemocy w rodzinie w dużej mierze dotyka rodzin o dobrym statusie finansowym, bowiem na 32 rodziny w których prowadzono procedurę „Niebieskie Karty” w 2018 roku, tylko 4 kwalifikowały się do pomocy społecznej ze względu na swoją trudną sytuację finansową.

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie informacji przekazanych przez poszczególne podmioty wskazane do realizacji zadań w Programie.

Biała dnia 4.03.2019r.

Sporządziła;

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
STARA BIAŁA
mgr Małgorzata Klimczewska

